

Експертний висновок
Міністерства фінансів України до законопроекту
згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистилятів, біоетанолу, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, тютюнової сировини, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» щодо визначення місця роздрібної торгівлі» (реєстр. № 11504 від 20.08.2024, далі – законопроект № 11504), поданий народним депутатом України Немирею Г. М.

2. Завдання законопроекту

Відповідно до пояснювальної записки метою законопроекту № 11504 є удосконалення законодавчої бази щодо регулювання роздрібної торгівлі тютюновими виробами, тютюновою сировиною, рідинами, що використовуються в електронних сигаретах, з ціллю зниження рівня торгівлі тютюновими виробами шляхом зменшення кількості місць торгівлі для можливості реалізації сигарет.

Законопроектом № 11504 запропоновано викласти термін «місце роздрібної торгівлі», визначений пунктом 51 частини першої статті 1 Закону України від 18.06.2024 № 3817-ІХ «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистилятів, біоетанолу, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, тютюнової сировини, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (далі – Закон № 3817), у новій редакції.

Запропонованими змінами цього терміна мінімальний розмір торговельної площі місця роздрібної торгівлі алкогольними напоями, крім пива та/або сидру і перрі (без додавання спирту), та/або збродженими напоями, одержаними виключно в результаті природного (натурального) бродіння фруктових, ягідних та фруктових-ягідних соків з вмістом спирту не більше ніж 8,5 % об. (без додавання спирту), передбачено збільшити з 20 метрів квадратних до 25 метрів квадратних.

Запропоновано встановити, що закон у разі його прийняття набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Відповідно до пояснювальної записки реалізація положень проекту закону не потребує додаткових фінансових витрат із державного та місцевих бюджетів України та не призведе до скорочення бюджетних надходжень.

Водночас реалізація норм законопроекту № 11504 потенційно матиме негативний вплив на показники місцевих бюджетів, оскільки може призвести до зменшення надходжень від акцизного податку з реалізації суб'єктами

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат 3FAA9288358EC003040000099F72E00D1B0C200

Підписувач Воробей Світлана Іванівна

Дійсний з 26.09.2023 17:36:27 по 26.09.2025 17:36:27

Міністерство фінансів України

11300-02-3/25973 від 06.09.2024

господарювання роздрібною торгівлі алкогольних напоїв, яке буде пов'язано із зменшенням кількості таких суб'єктів господарювання.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

До пояснювальної записки до законопроекту № 11504 не надано обґрунтованих фінансово-економічних розрахунків.

Ураховуючи невизначений перелік суб'єктів господарювання роздрібною торгівлі алкогольними напоями, на яких пошириться вимога зі збільшення розміру торговельної площі місць роздрібною торгівлі алкогольними напоями, розмір втрат місцевих бюджетів визначити неможливо.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Пропозиції відсутні.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Згідно з частиною першою статті 27 Бюджетного кодексу України до законопроекту, прийняття якого призведе до зміни показників бюджету, суб'єкт права законодавчої ініціативи зобов'язаний додати фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки). Проте відповідних пропозицій до законопроекту не надано.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Визначена пояснювальною запискою мета законопроекту № 11504, а саме удосконалення законодавчої бази щодо регулювання роздрібною торгівлі тютюновими виробами, тютюновою сировиною, рідинами, що використовуються в електронних сигаретах, з ціллю зниження рівня торгівлі тютюновими виробами шляхом зменшення кількості місць торгівлі для можливості реалізації сигарет, не має логічного зв'язку з фактичною реалізацією, запропонованою законопроектом № 11504, а саме пропозицією щодо збільшення мінімального розміру торговельної площі місця роздрібною торгівлі алкогольними напоями з 20 метрів квадратних до 25 метрів квадратних.

При цьому пояснювальною запискою не наведено обґрунтування впливу збільшення мінімального розміру торговельної площі місця роздрібною торгівлі алкогольними напоями на 5 метрів квадратних на рівень нелегальної торгівлі тютюновими виробами в Україні.

Водночас слід мати на увазі, що пунктом 51 частини першої статті 1 Закону № 3817 застережень щодо розміру торговельної площі місця роздрібною торгівлі тютюновими виробами, рідинами, що використовуються в електронних сигаретах, не передбачено.

Крім того, до заявленої мети законопроекту № 11504, а саме удосконалення законодавчої бази роздрібною торгівлі тютюновою сировиною, варто зазначити,

що відповідно до частини другої статті 23 Закону № 3817 роздрібна торгівля тютюновою сировиною на території України заборонена.

Також слід зауважити, що до другого читання проекту Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистилятів, біоетанолу, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, тютюнової сировини, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (реєстр. № 10346 від 06.11.2023, далі – законопроект № 10346) була внесена пропозиція (№ 75 за порівняльною таблицею законопроекту № 10346), якою пропонувалось встановити, що торговельна площа місця роздрібної торгівлі тютюновими виробами, рідинами, що використовуються в електронних сигаретах, місце реалізації яких розташоване в межах населених пунктів – адміністративних центрів областей і міст Києва та Севастополя, має становити не менше 20 метрів квадратних. Проте ця пропозиція при розгляді 18.06.2024 Верховною Радою України законопроекту № 10346 у другому читанні була відхилена.

Збільшення мінімального розміру торговельної площі місць роздрібної торгівлі алкогольними напоями у строки, визначені законопроектом № 11504, негативно вплине на господарську діяльність суб'єктів господарювання, які реалізують алкогольні напої у роздрібній торгівлі та мають на сьогодні розмір торговельної площі місць торгівлі менш ніж 25 метрів квадратних, що по суті призведе до припинення їх господарської діяльності у такій сфері. Це зі свого боку призведе до зменшення надходжень до місцевих бюджетів акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібної торгівлі алкогольних напоїв. Відповідно до підпункту 215.3.10 пункту 215.3 статті 215 Податкового кодексу України ставка цього податку становить 5 % з реалізації алкогольних напоїв.

З огляду на зазначене, проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистилятів, біоетанолу, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, тютюнової сировини, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» щодо визначення місця роздрібної торгівлі» (реєстр. № 11504 від 20.08.2024) не підтримано.

**Заступник Міністра
фінансів України**

Світлана ВОРОБЕЙ